

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej**
 Oznaczenie kwalifikacji: **Z.07**
 Wersja arkusza: **X**

Z.07-X-19.06Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2019
CZEŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

○■	B	C	■

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Który z opisów przedstawia sytuację rodzinną i mieszkaniową podopiecznej?

- A. Choruje na stwardnienie rozsiane, porusza się korzystając z balkonika. Nie trzyma moczu, zakłada majtki chłonne. Często się złości, chciałaby sama wszystko natychmiast zrobić. Nie ma dzieci.
- B. Mieszka samotnie w domku jednorodzinny bez wody, ogrzewanym węglem. Trzy razy w tygodniu przychodzi siostra, która pomaga w czynnościach opiekuńczych.
- C. Pobiera najniższą emeryturę. Chętnie czyta książki i ogląda telewizję. Niekiedy odwiedzają ją znajomi. Ma niesprawną pralkę automatyczną.
- D. Mieszka w domku jednorodzinny. W zlewie jest dużo brudnych naczyń, w pomieszczeniach panuje bałagan. Często odwiedza ją sąsiadka.

Zadanie 2.

Ocena prostych czynności życia codziennego z zastosowaniem skali Katza obejmuje możliwości i ograniczenia osoby podopiecznej

- A. w samodzielnym przygotowaniu posiłków.
- B. we wchodzeniu i schodzeniu ze schodów.
- C. w ubieraniu i rozbieraniu się.
- D. w korzystaniu z telefonu.

Zadanie 3.

Sprawną manualnie podopieczna po przebytej chemioterapii porusza się powoli po mieszkaniu, ma anemię i biegunkę. Ograniczeniem dla niej będzie przede wszystkim

- A. dotarcie do przychodni.
- B. wykonanie kąpieli.
- C. umycie głowy.
- D. ubranie się.

Zadanie 4.

Podopieczny w zakresie korzystania z toalety (WC) otrzymał 10 punktów w ocenie wg skali Barhel. Oznacza to, że

- A. korzystając z toalety jest całkowicie zależny od opiekuna.
- B. potrzebuje pomocy podczas podciągania spodni.
- C. potrzebuje pomocy podczas podcierania się.
- D. samodzielnie korzysta z toalety.

Zadanie 5.

Podopiecznej w stanie długotrwałego unieruchomienia w łóżku, zagraża powikłanie ze strony układu oddechowego w postaci

- A. nowotworu płuc.
- B. zapalenia płuc.
- C. rozedmy płuc.
- D. gruźlicy płuc.

Zadanie 6.**Fragment wywiadu środowiskowego**

65-letni mężczyzna w wyniku wypadku samochodowego ma amputowaną kończynę dolną poniżej kolana. Porusza się na wózku inwalidzkim. Mieszkanie dostosowane jest do jego potrzeb. Mężczyzna często krzyczy, złości się, przeklina. Żona i dzieci pomagają mu w czynnościach samoobsługowych. Często odwiedzają go koledzy i sąsiedzi, z którymi rozmawia i gra w karty.

Z fragmentu wywiadu wynika, że u podopiecznego występują

- A. trudności w komunikacji werbalnej.
- B. problemy z formą wyrażania emocji.
- C. ograniczenia w kontaktach społecznych.
- D. ograniczenia w sprawowaniu opieki ze strony rodziny.

Zadanie 7.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa samodzielnie poruszającemu się podopiecznemu z zespołem otępiennym, który nie jest zorientowany co do miejsca pobytu, przydatności poszczególnych sprzętów i środków, należy w jego mieszkaniu

- A. pozostawić środki czystości i leki w stojących szafkach kuchennych.
- B. pozostawić środki i sprzęt do higieny w zasięgu rąk podopiecznego.
- C. usunąć zainstalowany czujnik ruchu z drzwi wejściowych.
- D. usunąć pokrętko z zamka w drzwiach łazienki.

Zadanie 8.

W planie opieki dla podopiecznej z cukrzycą typu 2, która ma skłonność do infekcji stóp z powodu zaniedbań higienicznych, opiekun osoby starszej powinien uwzględnić codzienne

- A. moczenie stóp podopiecznej w ciepłej wodzie z dodatkiem soli.
- B. mycie stóp podopiecznej w wodzie o temperaturze około 37°C.
- C. mycie stóp podopiecznej w wodzie o temperaturze powyżej 40°C.
- D. moczenie stóp podopiecznej w chłodnej wodzie z dodatkiem mydła.

Zadanie 9.

W planie opieki nad 80-letnią podopieczną, u której występuje wysoka gorączka, katar i kaszel wilgotny, opiekun powinien uwzględnić:

- A. nawilżanie powietrza w pomieszczeniu, dostarczanie produktów wysokokalorycznych, podawanie leków.
- B. kąpiel podopiecznej w wannie, bezpośrednie wietrzenie pomieszczenia, zakup pieluchomajtek, podawanie płynów.
- C. wietrzenie pomieszczenia, dostarczanie produktów bogatych w błonnik, nacieranie pleców podopiecznej spirytusem.
- D. nawilżanie powietrza w pomieszczeniu, oklepywanie pleców podopiecznej, zaopatrzenie w chusteczki higieniczne, podawanie płynów.

Zadanie 10.

Podopieczna wróciła do domu po chemioterapii ze zmianami zapalnymi w obrębie jamy ustnej. W planie działań opiekun osoby starszej powinien uwzględnić podawanie podopiecznej

- A. 5% wody utlenionej do płukania jamy ustnej.
- B. Aphtinu do płukania jamy ustnej.
- C. chłodnych płynów do wypicia.
- D. gorącej herbaty do wypicia.

Zadanie 11.

W celu przemieszczenia podopiecznego z tetraplegią z łóżka na wózek inwalidzki opiekun powinien wykorzystać

- A. podnośnik nosidłowy.
- B. drabinkę łózkową.
- C. krążek obrotowy.
- D. poręcz łózkową.

Zadanie 12.

U podopiecznego, jako powikłanie po udarze mózgu, występuje padaczka w postaci drgawek toniczno-klonicznych. Mężczyzna często ogląda telewizję, zapomina o regularnym przyjmowaniu leków i wizytach lekarskich. W planie opieki nad podopiecznym, opiekun powinien uwzględnić

- A. zachęcanie podopiecznego do oglądania telewizji w późnych godzinach nocnych.
- B. trzymanie podopiecznego za kończyny podczas wystąpienia drgawek.
- C. organizowanie podopiecznemu cotygodniowych wizyt u lekarza.
- D. zakup organizera na leki z alarmem.

Zadanie 13.

U którego podopiecznego podczas ślania łóżka, opiekun powinien pozostawić poduszkę pod głową lub pozostawić uniesione wezgłowie łóżka?

- A. Z niedowładem połowicznym.
- B. Z dusznością spoczynkową.
- C. Z hipoglikemią.
- D. Z gorączką.

Zadanie 14.

Opiekun, u którego występuje kaszel i katar, planuje zmianę zabrudzonej bielizny pościelowej u podopiecznego leżącego w łóżku. W tej sytuacji powinien założyć fartuch ochronny oraz

- A. ochraniacze na buty i rękawiczki jednorazowe.
- B. maseczkę ochronną i rękawiczki jednorazowe.
- C. ochraniacze na buty i maseczkę ochronną.
- D. okulary ochronne i maseczkę ochronną.

Zadanie 15.

Objawami negatywnymi schizofrenii są

- A. urojenia owładnięcia.
- B. halucynacje słuchowe.
- C. urojenia tożsamości religijnej.
- D. spłylenia reakcji emocjonalnych.

Zadanie 16.

Opisany objaw kliniczny, który często występuje w chorobie Parkinsona, to drżenie

- A. zamiarowe.
- B. psychogenne.
- C. spoczynkowe.
- D. ortostatyczne.

Opis objawu klinicznego

Występuje drżenie palców wówczas, gdy ręce są podparte np. leżą na udach podopiecznego, położone są wzdłuż jego ciała. Określane jest często jako *kręcenie pigulek* lub *liczenie pieniędzy*.

Zadanie 17.

Podopieczny oddaje w małych ilościach ciemnożółty mocz, występuje u niego suchość błon śluzowych jamy ustnej i języka, odczuwa też wzmożone pragnienie. Skóra ujęta w fałd i puszczone rozprostowuje się bardzo powoli, ciśnienie tętnicze krwi waha się w granicach 100-105mmHg/60-65mmHg. Objawy te świadczą o wystąpieniu

- A. niedożywienia organizmu.
- B. odwodnienia organizmu.
- C. hipokalcemii.
- D. hipoglikemii.

Zadanie 18.

Podopieczna chorująca na cukrzycę odczuwa niepokój, silny głód, drżenie rąk, kołatanie serca, senność, nadmiernie poci się, ma zaburzenia mowy. W tej sytuacji opiekun w pierwszej kolejności powinien

- A. ułożyć podopieczną w pozycji bezpiecznej.
- B. okryć podopieczną kocem termicznym.
- C. podać podopiecznej kanapkę z serem.
- D. podać podopiecznej osłodzony napój.

Zadanie 19.

Udzielając pierwszej pomocy podopiecznemu nieprzytomnemu, leżącemu na plecach, opiekun w pierwszej kolejności powinien

- A. ułożyć podopiecznego z kończynami dolnymi powyżej poziomu serca.
- B. rozpocząć wykonywanie u podopiecznego masażu serca.
- C. ocenić u podopiecznego pracę układu oddechowego.
- D. ułożyć podopiecznego w pozycji bezpiecznej.

Zadanie 20.

Które działania powinien wykonać opiekun w stosunku do podopiecznego z padaczką podczas wystąpienia napadu toniczno-klonicznego?

- A. Podać podopiecznemu coś do picia.
- B. Ochraniać głowę podopiecznego przed urazami.
- C. Przytrzymywać ciało podopiecznego ograniczając drgawki.
- D. Włożyć drewnianą szpatułkę pomiędzy zęby podopiecznego.

Zadanie 21.

Opiekun podczas wykonywania mycia krocza u podopiecznego powinien w pierwszej kolejności

- A. odciągnąć napletek, zmyć żołądź i umyć worek mosznowy.
- B. odciągnąć napletek, zmyć żołądź i naciągnąć napletek.
- C. umyć napletek na prąciu i pachwiny.
- D. umyć pachwiny i worek mosznowy.

Zadanie 22.

W celu wykonania wymiany jednoczęściowego worka stomijnego (bez płytki elastycznej) opiekun osoby starszej powinien między innymi przygotować

- A. kleszczyki Peana i spirytus salicylowy.
- B. żel do kąpieli i plaster.
- C. miarkę i nożyczki.
- D. ligninę i oliwkę.

Zadanie 23.

Do zabiegu pielęgnacji zaniedbanych kończyn górnych podopiecznej unieruchomionej w łóżku opiekun powinien przygotować: mydło, ręcznik, miskę z wodą, nożyczki oraz

- A. szczoteczkę do paznokci.
- B. czystą koszulę nocną.
- C. czystą poszwę.
- D. pumeks.

Zadanie 24.

Opiekun mierząc tętno u podopiecznej z zaburzeniami rytmu serca, powinien uciskać

- A. trzema środkowymi palcami tętnicę promieniową przez 60 sekund.
- B. wszystkimi palcami ręki tętnicę promieniową przez 15 sekund.
- C. trzema środkowymi palcami tętnicę szyjną przez 15 sekund.
- D. kciukiem tętnicę szyjną przez 60 sekund.

Zadanie 25.

Podopieczna z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym nie potrafi samodzielnie przygotować kanapek i zrobić sobie herbaty. W tej sytuacji opiekun powinien przeprowadzić z podopieczną trening

- A. higieniczny.
- B. budżetowy.
- C. techniczny.
- D. kulinarny.

Zadanie 26.

Aktywnej podopiecznej z dużym natężeniem nietrzymania moczu opiekun powinien zaproponować korzystanie

- A. z pieluch anatomicznych, majtek chłonnych.
- B. z wkładek urologicznych, pieluchomajtek.
- C. z podpasek higienicznych, ligniny.
- D. z wkładów anatomicznych, waty.

Zadanie 27.

U podopiecznego długo leżącego w pozycji na boku może dojść do powstania odleżyn na:

- A. małżowinach usznych, krętarzach kości udowej, kostkach bocznych.
- B. łokciach, bocznym brzegu stopy, kości krzyżowej.
- C. potylicy, wewnętrznej powierzchni kolan, piętach.
- D. guzach kulszowych, żuchwie, kości jarzmowej.

Zadanie 28.

W celu zapobiegania odleżynom, poprzez zmniejszenie nacisku na okolicę krzyżową, guzy kulszowe i pięty, najlepiej ułożyć podopiecznego na

- A. plecach z uniesionym wezgłowiem na wysokość 70°.
- B. brzuchu z uniesionym wezgłowiem na wysokość 50°.
- C. boku z uniesionym wezgłowiem na wysokość 50°.
- D. boku z uniesionym wezgłowiem na wysokość 30°.

Zadanie 29.

Opiekun, który wykonuje u podopiecznego zabieg polegający na zastosowaniu wilgotnego ciepła, powinien pozostawić okład ciepły na zmianie chorobowej przez okres

- A. 1 godziny.
- B. 3 godzin.
- C. 5 godzin.
- D. 7 godzin.

Zadanie 30.

Po zdjęciu okładu ciepłego warstwę suchą opiekun powinien założyć w miejscu usunięcia okładu na okres

- A. 15 minut.
- B. 30 minut.
- C. 60 minut.
- D. 120 minut.

Zadanie 31.

Jak należy ułożyć podopieczną praworęczną, która ma problemy ze zmianą pozycji, aby mogła samodzielnie założyć czopek?

- A. Na wznak, ugiąć lewą kończynę dolną w stawie kolanowym.
- B. Na wznak, ugiąć prawą kończynę dolną w stawie kolanowym.
- C. Na prawym boku, ugiąć lewą kończynę dolną w stawie kolanowym i biodrowym.
- D. Na lewym boku, ugiąć prawą kończynę dolną w stawie kolanowym i biodrowym.

Zadanie 32.

W celu samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego dla podopiecznej, która niedawno utraciła wzrok, opiekun powinien zakupić przede wszystkim

- A. profilowane sztucze z pogrubioną rączką.
- B. akustyczny wskaźnik poziomu płynu.
- C. talerz z przyssawką.
- D. pętlę indukcyjną.

Zadanie 33.

Do którego z lekarzy specjalistów na pierwszą wizytę **nie jest** wymagane skierowanie od lekarza pierwszego kontaktu?

- A. Dermatologa.
- B. Laryngologa.
- C. Onkologa.
- D. Okulisty.

Zadanie 34.

W celu odciążenia zagipsowanej kończyny dolnej podczas poruszania się po mieszkaniu wskazane jest używanie przez podopieczną

- A. balkonika krocącego.
- B. kul łokciowych.
- C. podnośnika.
- D. pionizatora.

Zadanie 35.

Dla podopiecznej ze zdiagnozowanym wrzodem w obrębie żołądka opiekun powinien zalecić spożywanie potraw

- A. pieczonych w tłuszczu zwierzęcym.
- B. smażonych na smalcu.
- C. gotowanych na parze.
- D. smażonych na maśle.

Zadanie 36.

Ze względu na niską wysokość emerytury podopieczna ma zasądzone alimenty od córki. Opiekun powinien poinformować, że w celu wyegzekwowania należności od córki, która ich nie płaci, podopieczna powinna skontaktować się

- A. z dzielnicowym.
- B. z komornikiem.
- C. z notariuszem.
- D. z adwokatem.

Zadanie 37.

Podopieczny był solistą i pierwszym skrzypkiem w zespole muzyki klasycznej. W wyniku wypadku samochodowego amputowano mu prawą rękę. Aktywną formą organizacji czasu wolnego, mającą na celu podtrzymanie kontaktów społecznych i umiejętności zawodowych podopiecznego, jest

- A. oglądanie przez podopiecznego programów muzycznych.
- B. słuchanie przez podopiecznego koncertów muzycznych.
- C. wystąpienie podopiecznego w konkursie skrzypcowym.
- D. udział podopiecznego w zajęciach chóru.

Zadanie 38.

Podopieczna po operacji lewej piersi otrzymała zlecenie od lekarza onkologa na zakup protezy piersi. Opiekun, który chce pomóc podopiecznej w uzyskaniu refundacji kosztów zakupu, powinien poświadczyć to zlecenie we właściwym ze względu na miejsce zamieszkania podopiecznej

- A. oddziale wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. powiatowym centrum pomocy rodzinie.
- D. ośrodka pomocy społecznej.

Zadanie 39.

Zasady udzielania świadczeń pieniężnych określone są w ustawie

- A. o ochronie zdrowia psychicznego.
- B. o działalności leczniczej.
- C. o zdrowiu publicznym.
- D. o pomocy społecznej.

Zadanie 40.

Podopieczna, której dochód nie przekracza kryterium dochodowego, może otrzymać z ośrodka pomocy społecznej świadczenie pieniężne na zakup

- A. zegara mówiącego z budzikiem.
- B. leków zleconych przez lekarza.
- C. łóżka rehabilitacyjnego lub balkonika.
- D. podnośnika nosidłowego lub noszowego.